

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.

Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A csendőrség városi szolgálata.

Irta: Virág László csendőrszázados. (Vége).

Városi őrsőknél lényeges szerepet játszik a legénység célszerű és kényelmes elhelyezése, s a jó közgazdálkodás.

Az elhelyezést illetőleg főkövetelmény, hogy a rendszerezett létszámra szükséges legénységi szobákön kívül rendelkezésre álljon egy oly pihenőszoba is, melyben legalább 5—6 ágy kényelmesen elhelyezhető s a mely előtétíthető, a fennlévő legénység lármaja, mozgása ellen csendet biztosítani képes.

Az ily pihenő szobában tartja a szolgálatból bevonuló legénység pihenőjét. Kívánatos, de ez a laktanyaügyeletes csendőr főgondja kell hogy legyen, hogy az itt pihenő legénység nyugalmat senki és semmi ne zavarja.

Egy kisebb átvonuló szoba is jó, ha rendelkezésre áll, melyben a külsőrsőkről érkező legénység találjon éjjeli nyugalmat a nélkül, hogy az őrsbeli legénységet a maga munkájában zavarhatná.

Nagy jótétemény a legénységre, ha ily őrsön egy szép, tágas, világos és jól szellőztethető ét- és tanterem áll rendelkezésre, melyben nemesak a rendes létszámú legénység, de azon felül 10—15 ember még kényelmesen elfér.

Az étkezés megkönnyítése végett legcélszerűbb, ha e terem a konyhával közvetlen összeköttetésben áll.

Különösen télen, mikor a jól fűtött szoba elsőrendű követelmény, ezen szobában igen szívesen tartózkodik a legénység, szabadidejét olvasgatással, eszmecserével itt töltheti, s a többi legénységi szobákat a rendtelenségtől, bepiszokolástól az itt tartózkodás által meg lehet kímélni.

Nyáron természetesen nem kevés befolyással van egy tágas, befásított udvar arra, hogy a legénység szórakozását és kényelmét ne másutt, hanem a laktanyában keresse és találja fel.

Lényeges, hogy az őrsiroda is tágas, világos legyen, mert gyakran megesik, hogy egyszerre több altiszt kell hogy irodai munkát végezzen, erre pedig a helyszűke jó befolyással nem lehet.

Gondoskodni kell egy oly megfelelő nagy helyiségről is, melyben a legénység ládái és egyéb magánholmiai, csizmák stb. a nélkül elhelyezhetők legyenek, hogy azokat ideoda huzogatni, emelgetni kellene. Padlás

ilyen őrsön e czelra nem használható, mert ez folytonos lármat, dörömbölést okozna, de tűzbiztonsági szempontból sem lehet ezt megengedni.

Az ételmezést illetőleg az őrsparancsnok és a gazdálkodásvezető csendőr élelmessége itt elsőrendű követelmény, mert a jó ételmezés, mely itt igen lényeges szerepet játszik, e nélkül el sem képzelhető.

A piaci alkalmak kihasználása, nagybani bevásárlás, sertések, borjúk, bárányok, birkák vágatása, mert nagyobb számú legénység lévén jelen, mindig nagy összegek állanak rendelkezésre — ezen őrsőknön könnyen eszközölhető s még nyári meleg időben is fogatosítható, mert 20—30 fő legénység és cselédség mellett egy kisebb sertés, vagy borjú, birka úgyszólván egyszerre elfogy.

A hol lehetséges ezt keresztül vinni, egy kisebbszerű jégverem beállítását igen elősegíti az ételmezés felvirágzását.

Kenyeret sütni, mosatni ilyen nagy őrsőknön alig lehet, mert folytonos mosás és kenyérsütés folyna a laktanyában. Legcélszerűbb ezt megbízható vállalkozóval végeztetni.

Fűszer, tej, hús, kenyér stb. bevásárlásánál a mindennapi fizetés sok kellemetlenséggel jár, ezért célszerűbb egy-egy helyen, lehetőleg engedményes árak mellett ezek szállítást biztosítani és a fizetést havonta egyszer fogatosítani. Ez igen megkönnyíti az őrsparancsnok és gazdálkodásvezető gondját, de a cselédségnek sem nyílik annyi alkalom, hogy megbízatásuk esetén visszaélhessenek azzal.

Vele jár ezzel, hogy az őrsparancsnok résen legyen, az egyes helyekről való vásárlást ellenőrizze, a havontai fizetéseket bizottságilag és csak oly számlák, nyugták ellenében eszközölje, melyekben világosan ki van fejezve, hogy a fizetés napjáig fennállott minden tartozás ki egyenlített nyert, nehogy bárki utólagos számlákkal, követelésekkel állhasson elő, mint ez egyes esetekben már megtörtént. Számlák, nyugták stb. okmányok a szokásos módon a gazdálkodási könyv mellett őrizhetők meg.

★

Felemlítettnek itt még, mint a városi őrsök speciális szűkségei, az ily városi őrsök területén elhelyezett őrbődék (faköpenyeg) és a városházán levő kiérkezőszoba.

Az őrbődék, melyek a csapatoknál használatban

lévőkhöz hasonlóak, a város különböző részein az őrájárati beosztáshoz és a célhoz képest vannak felállítva, s arra szolgálnak, hogy esőben, hóban, viharban a szolgáltatásban álló járőr az idő viszonyait ellen ezekben védelmet találjon s ne legyen arra kényszerítve, hogy nyilvános helyre, vagy magánházba e célból betérjen. Felállítási helyük megválasztását a város körülményei befolyásolják. Fő, hogy könnyen hozzáférhető legyenek s belőlük minden irányban kilátni lehessen.

A kikerdezőszobára szükség van azért, hogy a nyomozó járőrök ezekben minden zaklatástól menten és feltűnés nélkül kikerdezéseket fogadtathassanak, itt rövid időre megpihenhessenek, a nyomozás alatt gyűjtött adataikat, bűnjelket, jegyzeteiket nyugodtan rendezhessék, az őrizetbe vett, vagy elfogott egyéneket elbocsátásig, vagy átadásig őrizhessék.

Ezen szobának olyannak kell lenni, hogy abban úgy a csendőr, mint bárki más a decorum megsértése nélkül megjelenhessen. Legszükségesebb berendezése: egy asztal, pad, néhány szék, egy fegyverfogas, egy zárható szekrény bűnjelk elzárására, egy vizespalack, két pohár, melyeket rendszerint az illető városok szoktak adni. E helyiség tisztántartásáról is a város gondoskodik.

Egyes városokban előfordult, hogy ily célra a rendőr legénység pihenő szobája utaltatott ki, melyben tolonczok is őrizettek stb., a mi a csendőrség céljaira gátolag hatott, de magánosok részéről is felhasználás tárgyává tették. Ezért legzselzerűbb, ha e célra egészen különálló helyiség bocsátatik rendelkezésre.

*

Miután bemutattuk a városi szolgálat kereteit és az arra befolyást gyakorló tényezőket, záradékol nem lesz felesleges rámutatni még azon módzatokra is, melyek szerint a városi szolgálat átvételének kieszközlése történik.

Ugyanis a rendezett tanácsú városok vezetői, mert az eszme és az eredmények már tért hódítottak, mind gyakrabban fordulnak tisztkekhez és altiszt parancsnokokhoz a tárgyi felvilágosításokért.

Az eljárás e következő: A városi intézőkörök a városi képviselőtestületnek jogerős határozatba ment ily irányú óhaja következtében a rendes uton kéri belügyminiszter úr ó Nagyméltóságától a közbiztonsági szolgálatnak a város területén a csendőrség által leendő átvételét, illetve az e tárgyan megajtendő helyszíni tárgyalások megejtése végett belügyminiszteri megbízott kiküldését.

A miniszteri megbízott, kit a közbiztonsági szempontokat érintő minden momentumról lehetőleg pontos adatok alapján a városnak érdekében áll tájékoztatni, megszabja azon feltételeket (létszámot, hozzájárulási összeget stb.), melyek mellett a szolgálat átvétele belügyminiszter úr ó Nagyméltóságának utólagos jóváhagyásával remélhető.

Ezen feltételekre lényeges befolyással vannak, hogy elhelyezés, melyet legjobban, ha normális bér mellett az illető város maga ad, mily bérért biztosítható, s hogy milyenek a város közbiztonsági s különösen anyagi viszonyai, mennyi a pótdósszázalek stb.

Az így megsabzott feltételek alapján azután a városi képviselőtestület újból határoz, hogy a feltételeket elfogadja-e vagy sem? Igenlő esetben a tárgyalások folynak, mig nem a jóváhagyást belügyminiszter úr ó Nagyméltósága meg nem adja és a szerződés meg nem kötetik. Az eredmény és kikötések szerint a városi szolgálat beállítása, ha elhelyezés van, hamar keresztülvitetik.

A tárgyalások eredménytelensége esetén a várost semmiféle anyagi felelősség vagy kötelezettség nem terheli.

A hozzájárulási összeg, vagy szerződési feltételekre nézve bármely város, hol a szolgálat már átvétetett, adhat felvilágosítást; ezen városok a csendőrségi zsebkönyv nyomán megnevezhetők, de megjegyeztetik, hogy a már megkötött szerződések teljesen irányadók nem lehetnek, mert belügyminiszter úr ó Nagyméltósága nem chablon, hanem a kérelmező város különleges viszonyai szerint az előző, más városokkal kötött szerződésektől teljesen függetlenül határoz és adja meg a sanctiót a megbízottja és a város megbízottjai között történt megállapodásokra.

A szolgálat mikénti kezelése és a csendőrségnek a rendőrhatalomhoz való viszonyára nézve a már idézett «Különleges határozmányok» alapján lehet felvilágosítást adni.

Mi csendőrök csupán a kieszközlés módzataira adhatunk felvilágosítást, de külön megbízatás nélkül sem tisztnek, sem legénységnek nincs joga, hogy bár felkérésre is e tárgyan kikötéseket, ígéreket tegyen vagy bármikép tárgyalásokba bocsátkozzék.

A közrendészet és a nyomozási eljárás.

Irta: Némethy Ferenc csendőrszázados.

III.

Az emberek rossz akaratából és gonosz indulataiból fakadó bűncselekmények kiválóbbjai közül az alábbiak említendők:

A mérgezés. A mérgekeverés vagy megétetés, mely a gyilkos részéről kevesebb bátorság mellett is véghez vihető, mint más gyilkolás és könnyebben el is titkolható, a csendőrség részéről különös intézkedéseket szükségel.

Ezeknek célja az, hogy azok, kik gonosz célra mérget akarnak szerezni, abban megakadályoztassanak, hogy a történt mérgezések felfedeztessenek, továbbá, hogy az ember élete és egészsége hanyagságból vagy véletlen mérgezések veszélye ellen is megóvassék.

Ezen céloknak elérésére szolgál a mérgeg elárúsítása.

nak, mely csak gyógyszerárakban és kevés erre különösen felfojosított kereskedők által történhetik, a korlátozása.

A mérégáru kiszolgáltatása csak orvosi rendeletre, vagy rendőri engedély mellett lévén foganatosítható, a visszaélések azzal is megnehezíthetők, hogy a mérgek elárúsításáról külön jegyzéket kell vezetni s abba pontosan és tisztán be kell jegyezni, mikor, honnan, minémű és mennyi mérégáru lett vásárolva és kinek, mely napon, minő, mennyi mérég, minő cizla és kinek rendeletére lett eladva.

Hogy pedig tévedésből és hanyagságból mérgezés ne történjék, szükséges, hogy a mérgek és minden az emberi egészségre károsan ható szer más gyógyszerrel elkülönítve, tisztán olvasható felírással ellátott edényekben elzárva őriztessék és hogy a mérégáru csak tökéletesen megbízható emberek által megjelölt borítékban, lepecsételve szolgáltatassék ki a vevőnek.

A méréggel dolgozó iparosok, kik iparukban mérget használnak, kötelesek a vett mérget jól őrizni. Belőle senkinek semmi ürügy alatt nem szabad adni.

Miután mérgezők rézedényeknek konyhában használatá által is keletkezhetnek, mert a réz a savak behatása alatt mérget választ ki, ugyanazért a népet ennek veszélyességéről fel kell világosítani és arra is felügyelni, hogy az edények mikénti kezelésére kiadott hatósági rendelkezések betartassanak.

Hogy mérges tulajdonságu növényeknél és más, az emberek élelmezésére szolgáló tápszereknél tévedésből ne történjék mérgezés, a csendőrség fel kell a népet világosítani és ha előfordult a mérgezés, akkor tudnia kell, mikép kell az első segélyt nyújtani.

Különös gondot kell a gombokra fordítani, mivel azok közt számos mérges faju van, melyeket különösen vagdalt vagy szárított állapotban alig lehet a nem mérgesektől megkülönböztetni. Ezért czélszerű, ha a gombáknak piaci árúsítása a csendőrség által ellenőriztetik, és meggyőződés szerzetetik, vajjon tényleg oly egyének árúsítanak gombát, kik azoknak pontos ismeretével rendelkeznek.

Az emberi egészségre sokszor káros hatással bírnak a kuruzslók által gyakran árult hajnövesztő, feketítő kenőcsök, valamint némely festékek, különösen a zöld festék, azért a zöldre festett kelmékre különös vigyázatot fordítani, mert a mérgezés oka sokszor ebben találja megárazatát.

A párviadalokat nem szabad közömbösen nézni a csendőrségnek, mert ezek által a személyes biztonság szintén veszélyeztetik, másrészt, mert az államban, hol a törvények és a bíróságok őrködnek a bátorság fenntartása felett, minden magánbosznak tilosnak kell lenni, a párviadal pedig nem más, mint magánboszu, az ököljög szentesítése és a törvények megvetését tanúsító cselekmény.

A csendőrségnek ügyelni kell, hogy a párviadalok megakadályoztassanak, kell tehát, hogy jókor értesüljön, ha ilyen dolog készülöben van, a mi kisebb hely-

ségekben nem valami nehéz, mert hisz a verebek is csiripelik a sensatiós eseményt. A párba elhajulása az ökölre menés, a tülekedés, verekedés, bicskázás, melyre a nép söpredéke vetemedik, de végeredményében ugyanaz, mint a formaszághoz kötött páros viaskodás.

A gyermekekgyilkolás és a gyermekek veszélyes kitétele gyakori jelenség lévén, arra a csendőrségnek éber figyelmet kell fordítani.

A gyermekekgyilkolás a gyermek anyja által vagy közvetlenül, vagy kitévés által történik oly helyen, hol annak vesznie kell.

Ezen büntett leginkább házasságon kívül született gyermek ellen követettik el, részint a szegénytől félelem, részint a gyermektartás nehézsége miatt.

Ezen büntett megelőzése csak társadalmi uton történhetik, esetleg törvényhozási intézkedéssel azáltal, hogy a nőnek alkalom adatik, hogy rejtve is szülhesen, de a csendőrség csak megfigyelésre szorítkozhatik és csak akkor avatkozhatik be, ha a büntett már elkövetetett.

A magzatelhajtás sem lehet az államra közömbös, mert ezen cselekmény elharapodása által a bujaság nagyon előmozdítatik.

Ekhez járul, hogy a magzat elűzése az előzőnek egészségére nézve is nagyon veszélyes, sőt halált okozó is lehet.

A magzatelhajtás gyakran szokott előfordulni, de a megelőzése nagyon bajos.

Különösen nagy városokban divik a bűneseménye neme és sajnos sokszor orvosok és bábák segítik elő, amennyiben busás jövedelem fejében a hóhér szerepére vállalkoznak.

Ezen gonosztevők rosszabbak az orgyilkosnál, a méregkeverőnél, mert ártatlanok existenciája ellen törnek és bimbójában sorvasztják el a fakadó életet.

A magzatelűzés gátlására szolgálnak, az azt megnehezítő tilalmak ellenőrzése, így a hányatás, hushajtó s más szerek elárúsítása, a javasasszonyok üzelmeinek szemmel kísérése és így tovább.

A csendőrségnek gondoskodni kell az *orgyilkosság* meggátolására is, mert az orgyilkosság az erkölcsiséggel, a vallás tanaival, sokszor az embernek mások iránti kötelességeivel, melyek alól magát az orgyilkos elvonja, ellenkezik.

Az orgyilkossági hajlam elszaporodása a büntettek szaporodását is maga után vonja, minthogy az, a ki a maga életét nem becsüli, a másét sem veszi sokba, — ezért az orgyilkosságra, mint veszélyes jelenségre, figyelmet kell fordítani és arra törekedni, hogy járvánnyá ne fajuljon.

Az orgyilkolást kísérőket a csendőrségnek — rajtaérés esetén, — meg kell abban gátolni és gyors segélynyújtás által az életnek megmenteni.

Daczára annak, hogy az állam nem helyesli az orgyilkolást, annak kísérletére nem szab ki büntetést, csak az egyház ad külsőleg kifejezést nem tetszésére azáltal,

hogy az öngyilkosnak az ünnepélyes eltemetését megtagadják, csak úgy, mint a bitón kivégzettét.

Azon veszedelmeket, melyek gondatlanságból, hanyagságból és véletlenségből keletkeznek, lehetetlen előre látni és így lehetetlen valamennyi ellen gátló intézkedéseket tenni.

A csendőrségnek feladata leginkább azokra kiterjeszteni a figyelmét, melyek leggyakrabban fordulnak elő.

Igy főleg nagyobb városokban az utcákon szoktak nagyobb szerencsétlenségek előfordulni, miért is a csendőrségnek feladata mindazon okokat eltávolítani, melyek szerencsétlenségek szülőkei.

Ilyen okok lehetnek: a sebes, vigyázatlan hajtás, lovaglás; a szánoknak csörgő nélküli használata; befogott szekerek, vagy befogatlan lovaknak felügyelet nélkül a szabadban való hagyása. Ügyelni kell tehát arra, hogy a kocsisok, midőn a házkapuból ki- vagy behajtanak, a hidakon, utezsarkokon és midőn más utczába befordulnak, végre oly helyeken, hol sok ember tolong, csak lépésben hajtsanak, máskor sem vágatva; hogy a gyalogosokat az elgázolás elkerülése végett, kiáltás által figyelmeztessék, a járdákra fel ne hajtsanak és hogy éjjel minden kocsi éő lámpával legyen ellátva.

Az utczai közlekedést biztosítandó, nem szabad megtérni, hogy az utcát elállják vagy a járást-kelést azáltal meghiúsítsák, hogy — főleg éjnek idején — oly akadályok teremtetnének, melyek a testi épséget veszélyeztetik.

Ezért kell ott, hol teszem fel csatorna készítettik, az ut feltörétek, kut, verem ásátik, a helyet éjjel láthatóvá tenni és azt lámpával megjelölni.

Veszély adhatja magát elő az utcákon azáltal is, hogy valamely felfüggesztett vagy felállított tárgy, pl. czéger, virágedény, czimtábla stb. a magasról lezuhan, azért nem szabad a házakon, az ablakon vagy az erkélyen olyast felagatni, vagy ott tartani, mi leesés ellen kellőleg biztosítva nincs.

Szintügy nincs megengedve az ablakból, erkélyből vagy magas helyről tárgyakat lehajigálni, folyadeket kiönteni, miáltal az arra menőkön sérülés történhetnek.

Havat a háztetőről csak akkor szabad lehányini, midőn arra senki sem jár.

Az utcákon, az udvaron a pinczetorkokat, ganéjgödöröket el kell keríteni, korláttal ellátni, hogy abba a járó-kelők, különösen a gyermekek bele ne bujjanak, szerencsétlenül ne járjanak, lábukat ki ne törjék.

Épügy arra is kell ügyelni, hogy a házakon kiálló rácszatok, melyekben az arra járók fejüket beüthetik, eltávolíttassanak, — a veszélyek elhárítása végett pedig télen a járdák hamuval, fűrészporrall, fővénnyel stb. behintessenek.

A pajkosságból eredő lövődészek — emberek lakta helyeken, főleg az utcákon szigoruan tiltva lévén, — az ily cselekményeket a csendőrségnek közbenlépés által meg kell akadályozni, mert azok már sok szerencsétlenségnek váltak okozóiv.

Hogy a közutakon a szerencsétlenségek elháríttassanak,

a törvényben eltiltott cselekmények meggátolására kell gondot fordítani a csendőrségnek és különösen arra ügyelni, hogy úteredeken, folyó vagy patak partján, töltésen korlát létezzék, az ut árkaí be ne tömessenek lejtős uton a kerekék megköttessenek stb.

A folyamrendészetre épügy mint az utrendészetre éber figyelmet kell fordítani és gondoskodni, hogy a folyók, mint közlekedési eszköznek használatánál a bajnesetek elkerültessenek.

E végből szükséges, hogy a hajók és csónakok vezetése csak oly személyekre bízassék, kik a hajózáshoz tökéletesen értenek, hogy a hajók túl ne terheltessenek, jó állapotban legyenek és hogy veszedelmes helyen, szélvész idején folyón csónakon személyek át ne szállíttassanak, az ütközés pedig elkerültesse és így tovább.

A hidakra is ügyelni kell, vajjon jó állapotban vannak-e, úgyszintén a vasutakra, gőzkazánokra, cséplőgépekre, hogy a veszélyek, melyek ezen közlekedési, ipari és egyéb czélokra szolgáló eszközök által a polgárságot fenyegetik, elháríttassanak.

Vigyázni kell az építéshől eredő veszélyekre is, nevezetesen, hogy az építkezéseknél útt jelek állíttassanak fel, az építési helyek bekeríttessenek, mészgödörök és egyéb vermek éjjel nyitva ne maradjanak, a dűledező házak kijavíttassanak, az összeomlással fenyegető házakból a lakók kilakoltassanak.

Hogy a szabadbani fürdésből származható veszélyek elkerültessenek, szükséges, hogy a vizeken a tiltott helyeken fürdés megakadályoztassék, szerencsétlenség esetén pedig tüstént segély nyujtassék.

Télen a befagyott vizen csak a hatóság által kijelölt uton szabad átkelni, melyet aztán be kell hinteni, nehogy az arra járók lábukat, kezüket törjék.

A kutya kutatása embernyomok után.

(Vége.)

Ha már eddig haladtunk és a kutya teljes biztonság- gal végzi az eddig felsorolt gyakorlatokat, akkor a segéd- támadást intéz az idomító ellen és miután ez utób- bi a kutyát a védelemre ösztönzi, a segítő hirtelen elmenekül és lehetőleg a kutya által nem látható uton elfut és vagy 100 méternyi távolságra elrejtőzik. Az idomító csak most bocsátja el a kutyát ezen utasítással: „fogd meg!” és az eliramodó kutyát maga is követi. Ha a kutya feltalálja a segitőt — kinek a kutya előtt teljesen ismeretlen egyének kell lenni — akkor ez egy pálczával a kutyát magától távol tartani igyekszik, mi által a kényyszeríti a kutyát, hogy hangosan ugatva körülgrálja, de helyéről távozni nem engedi, míg az idomító odaérkezik. Ha azonban a kutya előbb távozni akar, akkor a segítő követi, miközben pálczával folyton a földet vergeti, hogy azáltal a kutyát ingerelje és figyelmét magára irányítsa.

Mihelyt az idomító a kutyához érkezik, azt újból támadásra sarkalja, míg a segédet erőlyesen maga elé állítja.

Az ezredévi emlék Árpád-szobra Zala Györgytől.

Azután a kutyát leszítja és a segédet visszaszállítja a kiindulási ponthoz; lehetőleg egy házba. Ennél a szállításnál szokási kísérletet végeztetünk a segéddel, mit aztán a kutyának üldözése és feltartóztatása által meg kell hiúsítani. Az ilyen szállítások alkalmával az idomító elleni támadást is igen jól gyakorolhatjuk. A későbbi gyakorlatoknál a segéd, szállíttatása közben, egy eddig zsebében hordott tárgyat dob el félreeső helyre. Ha aztán a segítő már biztos helyen van, — legjobb, ha egy házban helyezük el — akkor a kutyát a szavakkal «vissza keresd!» az eldobott tárgy felkutatására és előhozatalára küldjük. Az ilyen tárgyak eleinte a kutya láttára, később azonban észrevétlenül dobatnak el, miáltal a kutya hozzászokik a büntetések által eldobott tárgyak felkutatására, melyek a bűnösség bizonyítására nagy fontossággal bírnak.

A későbbi gyakorlatoknál, melyekhez lehetőleg mindig más, a kutya előtt teljesen ismeretlen segitőt használunk, a segítő valamely végponton jól elrejtőzködik, bokrok között, árokban stb. vagy ha a kutya már gyakorlottabb, egy fára mászik és ott keres menedéket.

Valóban gyönyörűség nézni, hogy az emberi nyomok kutatásában begyakorlott kutya, mint iramodék el kezdetben a fa mellett, hogy aztán pár száz lépéssnyírról visszafordulva a nyomot újból felfedezze és kutassa, hogy az üldözött nem távozott-e valamelyik mellékutón. Mihelyt meggyőződött, hogy az eset nem forog fenn, ismét a nyom végső pontjához megy és kettős buzgalommal kezdi a fát körülszaglászni, míg egy kedvező szélirány a segítő kigőzölgesét fejele tereli és a kutya, mely eddig a legnagyobb csendben végezte dolgát, hirtelen ugatással jelzi, hogy a keresettet megtalálta. Ennél a gyakorlatnál a segitőt szigorúan utasítanunk kell, hogy a legnagyobb nyugodtsággal viselkedjék és óvakodjék minden zajtól, nehogy ezáltal a kutyát jelenlétére figyelmeztesse, — a minék az lenne a következő, hogy a kutyát könnyen elterelné szaglási munkájától és a halló és látószervek használatára ösztönözné.

Mikor a kutya megugatja a fán levőt, ez néhány lövést tesz, kezdetben gyenge töltéssel, hogy a kutya ehhez is hozzászokjék. Kezdetben arra is ügyeljünk, hogy a lövés csak akkor történjék, ha az idomító is jelen van már, mert így a kutya biztonságban érzi magát és a lövések könnyebben megszokja.

A távolságok ennél a gyakorlatnál is a haladásokra mérten nagyobbitandók. Az ilyen nagyobb távolságokra végzett gyakorlatoknál ajánlatos, ha a segéd egy köteg körülbelül egy méter nagyságu pálczikát visz magával melynek alsó része hegyezett, felső vége pedig fehérre van festve. Ha a segéd utközben valamire elkanyarodik, vagy egy kerítésen mászik keresztül, mindenkor egy ilyen pálczikát szur az illető helyen a földre, még pedig olyan módon, hogy a felső rész azon irány felé legyen hajlítva, melyet innen távozna követet. Ezek a jelek aztán támpontul fognak szolgálni az idomítóknak annak

ellenőrzésére, hogy a kutya helyes nyomon jár-e. Megjegyzendő azonban, hogy a legjobb kutya sem fog mindig közvetlenül a nyomon haladni, hanem tapasztalat szerint a széliránynak megfelelőleg attól jobbra vagy balra bizonyos távolságra halad előre, sőt zivatáros időben az sem ritkaság, hogy 50 méternyire is eltér a nyomtól.

A bedugott pálczikákat a gyakorlat végeztével ismét fel kell szedni, nehogy más alkalommal zavart okozzanak. Természetesen mielőtt a kutya elég biztonságot tanúsít az ilyen távolabbi gyakorlatok végzésében, a pálczikákra szines többé szükség.

A kutya lassanként magától is rájön a helyes nyomra és ha olykor a nyomot elveszti, visszatér oda, a hol letért róla és újból kezdi a munkát, míg a helyes irányra bukkán. Azért engedjük csak a kutyát nyugodtan dolgozni és ne akarjunk annak segítségére lenni, mert ezáltal leszoktatjuk az önállóságról, a mi pedig a nyomozó kutyánál nagyon fontos tényező.

A gyakorlatokat is végezzük lehetőleg más és más vonalon és nem ajánlatos a kutyát ugyanazon vonalon ismételtén végigfuttatni, melyen már előzőleg a nyomot felkuttatta. Ajánlatos továbbá az idomítást mindig elkülönítve, tehát csakis egy kutyával végeztetni.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy fiatal kutyával kezdetben csak a legkönnyebb gyakorlatokat végeztessük és csak lassan és fokozatosan térjünk mind nehezebb gyakorlatokra. A főtörekvése pedig az idomítóknak oda kell irányulnia, hogy a jó eredményt minden tekintetben biztosítsa és ne engedje a kutyánál még annak a gondolatnak a lehetőségét is felmerülni, hogy valamely gyakorlat kivételénél tévedhet. Ha a segitőt gyakran változtatjuk, ez nagy előnyére válik az idomításnak, de főképen arra kell ügyelni, hogy a segítő is mindenben a kiadott utasításokhoz tartsa magát.

A kutya nagyon hamar megszokik önállóan gondolkodni és ha téved, azt csakhamar észreveszi és igyekszik tévedését jóvá tenni. Azért hagyjuk csak a kutyát, hogy maga dolgozzon és ne támogassuk folytonosan, mert erre nemcsak hogy szüksége nincsen, de semmi sem rontja úgy el a kutyát, mintha a kisebb nehézségnél mindjárt segítségére sietünk és úgy rászoktatjuk a segítségére. Az ilyen kutyát sohasem fogjuk tudni jól használni.

Még abban az esetben is, ha biztosan feltételezzük, hogy a kutya elvesztette a helyes nyomot, ne szakítsuk félbe munkáját, mert gyakran megeshetik, hogy pl. a segítő a megjelölt iránytól valamely akadály folytán, pl. egy tehéncorda kikerülése végett, stb. eltérni volt kénytelen. Az pedig helyreépíthetetlen hiba, ha a kutyát a helyes nyomról eltereljük.

Egy jól idomított kutya kizárólag szaglási tehetségére támaszkodik, és a felkutatandó segitőt addig meg sem látja, míg annak kigőzölgesése közelített el nem árulja. Nem is szabad a kutyát arra szoktatni, hogy szemével is dolgozzon, azért a segítőnek a végponton mindig jól

Az ezredévi emlék szobrai az ercöntödében

el kell rejtőzködni, hogy a kutya meg se láthassa. Ezzel megfeleltünk a feltett kérdésre és csak ismételtük, hogy büntettesek nyomozásánál első feltétel, hogy a kutyát a helyes nyomra vezessük. A kutya aztán az egyszer megszaglászott nyomon a legtöbb esetben el is vezet bennünket a tetteshez. Sőt ha a tettes közben kocsin menekült, a kutya akkor is követni fogja a nyomot, ha csak ez a nyom túlélénk közlekedés folytán teljesen meg nem semmisítettett.

Csak hogy azt tartsuk szem előtt, hogy a legjobban idomított kutyával is szüntelenül kell gyakorlatokat végeznünk, mert szükség esetében, csak akkor fog eredményesen működni, ha nem hiányzik a kellő gyakorlata.

KÉPEINKHEZ.

Az ezredéves emlék.

Magyarország nagyszabású emlékművel örökíti meg ezeréves fennállásának emlékét. A nagyszerű alkotással Zala György nagynevű szobrászunk lett megbízva, ki a munkán már 1896 óta dolgozik. Az emlékmű, melynek főalakjait a hét vezér és Magyarország eddigi összes uralkodóinak szobrai alkotják, már a teljes befejezéshez közel áll. Ez alkalommal bemutatjuk olvasóinknak az emlékműhöz készült Árpád-szobrot, valamint az ercöntödében már elkészített szobrokat.

HIREK.

Geyer százados balesete. Geyer János százados, máramaroszigeti szárnyparancsnok, június hó 24-én Örkömezőről szolgálati utazásban előfogaton Bereznára indult s midőn Örkömezt mintegy tíz kilométernyire elhagyta, fogatát egy gépkocsi érte utól. A kocsiba fogott lovak — dacára annak, hogy a kocsiról időközben leugrott kocsis a lovak elé állva, köpenyét azok fejére dobta — megvadultak, a kocsist letiporták és a kocsit elragadták, mely utóbbi néhány lépés távolságra felborult, minek következtében Geyer százados az ut melletti 10—12 méternyi mélységbe zuhant s magát teljesen összetörve, súlyos sérüléseket szenvedett. A gépkocsi eddig ismeretlen utasai — látván a balesetet — a századost kocsijukon Husztra bevitték, honnan még aznap a máramaroszigeti kórházba vitették és a honnan az első segélynyújtás után súlyos betegen lakására szállítottatt.

A m. kir. horvát-szlavon csendőrség tisztí létszámának felemelése. Ő császári és apostoli királyi Felsége 1907. évi június hó 7-én Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a m. kir. horvát-szlavon csendőrség ideiglenesen rendszeresített tisztí létszáma egy hadnagyszámvivővel felemeltessék, minek folytán a m. kir.

horvát-szlavon csendőrség jelenlegi tisztí állománya egy ezredes, egy alezredes, egy őrnagy, három I. osztályú százados, egy II. osztályú százados, nyolcz főhadnagy, hat hadnagy, egy I. osztályú százados számvivő és egy hadnagy számvivőből áll.

A határszélen meglőtt csendőr. Patrúbán József sósmezői határsorompó ügyeleti csendőr június hó 23-án délelőtt 10—12 óra között ismeretlen tettesek által bal lábszárán meglövetett. Sérülése súlyos. A csendőr egy eredménytelen lövést tett. Vizsgálat és nyomozás folyamatban.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

Bezdáni őrs. 1. és 2. A közeleji közigazgatási tanfolyamokról szóló 1900. évi XX. tcz. 1. §. második bekezdése értelmében a közigazgatási tanfolyam hallgatóinál felvétetnek a főgymnasium vagy főreáliskola nyolczadik osztályát, vagy ezen középtanodákkal egyenrangú más középiskola iskolát, vagy megfelelő katonai tanintézetet sikeresen végzett egyének. Ezek szerint a tanfolyam hallgatási érettségi vizsgához kötvé nincs a miután a felső kereskedelmi iskola is középtanoda, az annak nyolcz osztályát végzett egyén is jogosult a közigazgatási tanfolyam hallgatására, ha a fentidezett törvény által megkívánt egy évi jegyzői irodában töltött gyakorlatot igazolni tudja. — 3. A csendőr számvívótisztai vizsga első feltétele a törzsrőrmesteri vizsga sikeres letétele után várható törzsrőrmesteri kinevezés. A törzsrőrmesteri kinevezés után kérheti számvívótisztai vizsgára bocsátását. A vizsgának sikeres letétele után számvívó-tiszthelyettesé, majd pedig a bekövetkezendő üresedéshez képest, hadnagy-számvívóvá nevezeték ki. A számvívó-tisztai állás elnyerésének ideje meg nem határozható. 4. Ebbeli kérelmét szolgálattal uton kell elődánia.

J. J. cz. őrsv. és F. F. K. Kanak. Kérdéseik az ez irányban kiadott rendeletben szabályozva vannak, forduljanak azzal előljáró szakaszparancsnokságukhoz.

Kiváncsi. 1. Nem. 2. Azon nő, a ki a férj halálakor férjével nem él együtt, ha csak be nem bizonyítja, hogy a különülés nem az ő hibájából következett be, a férj után semminemű ellátásra igényt nem tarthat; gyermekei azonban ellátásra, ha a feltételek különben megvannak, igényvel bírnak, a szülők nélküli árvaikként tekintendő.

S. J. őrsvezető. A 12. évben csakis próbaszolgálat czéljából való szabadságoltatásán kérheti. Az igazolványra csakis a 12. szolgálati év betöltése után van igénye és csakis az igazolvány birtokában foglalhat el polgári állást szolgálati kötelezettségének letétele előtt.

L. L. őrsvezető. Csakis négy középosztályi al és a 12. szolgálati évben jelentkezhetik az őtmesteri tanfolyamra.

B. J. őrsvezető. Olyan törvényes rendelkezés nem létezik, mely a mérszárast kötelezné, hogy a vevő által megjelölt husrészt adja. Hogy azonban azt adja, a saját érdekében van, mert viszont a vevő sem köteles más húst elfogadni.

Fekete őrsvezető. Mire kíván választ? Ha előljárójának eljárását sérelmesnek találja, kérheti sérelmének orvoslását, ezt bizonyára tudja.

Új őrs fiatal csendőr. Utasításainkban megtalálja a választ, ha meg nem találja, forduljon közvetlen előljárójához. Mi szolgálatra vonatkozó kérdésekre elvből nem válaszolunk.

Gyártelepi csendőr. Szolga.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Verstálány.

Rettegnek én tőlem sokan, mert ott biztos a vész,
Ha előntöm a járt határt és ott minden kivész.
Elpusztul fa, elpusztul ház, ha meg nem véded azt,
Magammal sodrom az egész, magammal a giz-gazt.
Az első szótágom hegyes, acézből készítik,
A csizmadiaák használják, ha a szőget verik,
Második szótágom nélkül nem ékhetne senki,
Veszdelmes egy elem ez, fél tőle mindenki.

Számrejtvény.

Ha valamely szám háromszorosát a harmadrészével elosztom kilenczet kapok eredményül. Melyik az a szám?

Megfejtési határidő: 1907 július 15.

Mind a három talányt megfejtő lesz közöttük egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorsjegyet közzéolva.

*

Lapunk 24. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Betűtalány: „Rákospatak”. — **Verstálány:** „Zár, Sár, Czár, Huszár, Határ.” — **Számrejtvény:** „1320 gyalog, 940 tüzér, 44 huszár.”

*

Helyesen megfejtették: Iláncsai őrs, Széman Pál prb. csendőr, Rácz József csendőr Máriapócs, gombai őrs, Vugrincses Mihály csendőr Sárnellék, Lang János csendőr Sajószentpéter, Gergely Sándor jörm. és Gergely Sándorné Dés, Szutor Kálmán csendőr Nagytöröd, szikszói őrs, Major Mihály őrm. Berve, Csiki őrs. Jókikater, rikerszturi őrs, Deli János csendőr Gód, Veress L. őrm. és Gróza F. őrs. Kányád, Lengyel István csendőr Komját, Kozma János csendőr Gyöng, Spicz János pr. csendőr Rimaszék, Révész János csendőr Szaján, Haám őrm. Lemes, Kovács János őrs. Fehérvársurgó, Illés József csendőr Kaprióra, poniki őrs, Sulán Gőza őrs. Urmény, szerbittebei őrs, Antal József csendőr, Pettnik, Kelemen Miklós őrs. Magyarigen, Kovács János II. csendőr Enese, Kocsis J. csendőr Szirák, Radics Sándor őrs. és Ineze Miklós csendőr Sarmaság, Pichler János őrs. Léka, Atyánszky Mihály csendőr Dubovác, Horváth József őrm. Fonyóld, Groesli Gyula őrs. Gödöllő, Varga József csendőr Felsőőr, Horváth Ferencz I. jörm. és Batori József őrs. Győrszentmárton, Fazekas Ferencz jörm. és Dambi József őrm. Bácsalmás, Szolcászky Antal őrs. Szécsény, Turi József őrs. Rutka, Török Ferencz csendőr Gyöng, resinári őrs, Székely Domkos és Desznity Antal csendőrök Nagysajó, beledi őrs, Csepri Kálmán őrs. Lovasberény, Papp Sándor csendőr Óbecse, Poinothy Imre prb. csendőr Garamszentbenedek.

*

A kisorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegye Gergely Sándor járásrőrmesternek Désre elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvények.

Zsarolás fogalmához.

A Btk. 351. §-ában körülírt zsarolás vétsége nem a kényszerítéssel, hanem már a fenyegetéssel van befejezve.

(Curia 1907. május 29. 5220/907. sz. a. I. Bt.)

A «jogtalanul» szó jelentősége a zsarolásnál.

A Btk. 350. §-hoz: A «jogtalanul» szó nem a cselekvett vagyoni haszon jogtalanúságát, hanem a haszon-szerzés jogtalan módját jelenti.

(Curia 1907. május 28. 5199/907. sz. a. III. Bt.)

Napszámós által a munkaadójánál elkövetett lopás hivatalból üldözendő.

Hetibérfizetés mellett bár huzamos időn át alkalmazott napszámós nem cseléd.

(Curia 1907. április 4. 3287. sz. a. III. Bt.)

Csalás.

A Btk. 379. §-ába ütköző csalás büntetékének tényálladékat állapítja meg vádlottak az a telte, hogy egy romániai községben 400 K értéket meghaladó sertéseket vásárolván, azok vételára fejében Magyarország területén 700–800 K jó pénz helyett ugyanily összegről 20 K-ás reklám papírpénz utánzatokat adtak a sértett feleknek, kiket azzal a ravasz fondorlattal ejtettek tévedésbe, hogy a fizetésül átadott reklámpapírokat Magyarországon forgalomban levő pénznek állították.

(Curia 1907. május 28. 5205/907. sz. a. III. Bt.)

A közokirathamítás büntetethősége.

Közokiratnak meghamisítása csak akkor büntethető, ha a hamisítvány oly helyzetbe hozatik, hogy abból valakire jogszerelem háramolhatik; a pusztá meghamisítás ezért nem állapít meg büntetendő cselekményt.

(Curia 1907. április 24. 4035. sz. a. II. Bt.)

Új járásparancsnokságok.

Galgócson és Nyitraizsambokrétón felállított csendőr járásparancsnokságok szolgálati működésüket 1907. jun. hó 1-én kezdetvették.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. honvédelmi miniszter által:

Bózsing József és

Szautner János VI. sz. csendőrkerületbeli járásörmes-terek, a közbiztonsági szolgálat terén több mint 20 éven át különböző alkalmazásban teljes odaadással, szorgalommal és jó eredménnyel teljesített szolgálataikért;

a m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Jankó Mór cz. őrmester és Dobri Flórián csendőr, a Pozsony megye Jókai községben, ezüst és nickel pénz hamisításával hosszabb időn át foglalkozott szövetkezet tagjainak, 11 napon át folytatott fásasztó, leleményes és szakszerű nyomozás által történt kiderítése és négy egynek az igazságszolgáltatás kezébe való juttatásáért;

Radványi Mihály járásörmaster, Kalina János, Pál István és Szabó Sándor cz. őrmesterek, Dodonka Ferenc őrsvezető, Szabó Imre II. cz. őrsvezető, Csundertik József és Koltay Ferenc csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén legutóbbi időben kifejtett, kiváló szorgalommal párosult eredményes tevékenységükért;

a m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Vértesi István cz. őrsvezető II. altiszt, Horváth István VIII. és Cziráki Vendel csendőr cz. őrsvezetők, a közbiztonsági szolgálat terén, kiváló szorgalmuk, szakavatott ügyes eljárásuk s fáradságot nem ismerő tevékenységük által elért azon eredményes működésükért, hogy az 1906. év második felében kilencz rendbeli — mintegy 5855 korona kárértékű — lopást és betöréssel lopást derítettek ki és a tetteseket a bűnlejek nagyrészevel együtt az igazságszolgáltatás kezébe juttatták.

Nyugállományba helyeztek:

1907. évi június hó 1-vel:

Moncsék Ágoston, VI. sz. csendőrkerületbeli várakozási illetékkel szabadságot törzsörmaster, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhelye: Zalaegerszeg.

1907. évi július hó 1-ével:

Vona József, III. sz. csendőrkerületbeli járásörmaster, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra nem alkalmas».

Választott lakhelye: Nyíregyháza;

Gréminger Antal, II. sz. csendőrkerületbeli járásörmaster, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra sem alkalmas».

Választott lakhelye: Kiskundorozsma, és

Teutschländer Hugó, VII. sz. csendőrkerületbeli járásörmaster, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhelye: Szászsebes.

Jutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter által, az V. sz. csendőrkerület állományába tartozó Jankó Mór cz. őrmester és

Doóri Flórián csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett, eredményes tevékenységükért, egyenként százszáz korona jutalomban részesítették.

Nyilvánosan megdicsértettek :

a m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Dömölki János cz. őrmester, *Cziczvarek* János, *Trubinyi* István és *Felisz* József csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén legutóbbi időben kifejtett, kiváló szolgálattal párosult eredményes tevékenységükért; továbbá

a m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Varga István csendőr, a Vértesi István cz. őrsvezető és társai által kiderített lopások kinyomozása alkalmával tanusított buzgó és eredményes közreműködéséért; végül

Pap György III. csendőr, egy lólopási esetnek kinyomozásánál és a tettes kézrekerítésénél kifejtett eredményes közreműködése és járőrvezetőjének hathatós támogatásáért.

Ejőléptettek:

a m. kir. honvédelmi miniszter 1907. évi június hó 15-én kelt 76165/16. sz. rendeletével, 1907. június hó 1-ével:

Kiss József I. a VIII., *Nagy* Mihály az I., *Nagy* Illés a II., *Marosi* József a I., *Kovács* Mihály a IV., *Horváth* Ferencz II. a VI., *Darvai* Péter a IV., *Bedő* Antal a VIII., *Csala* Kálmán a II., *Bognár* Ignác a VI., *Koczka* Mihály a VIII., *Rácz* Miklós az I., *Mészáros* János I., *Göndör* György és *Perényi* György a VI., *Valádi* János az I., *Paukovich* János a VIII., *Borák* Péter a VIII., *Ligeti* János és *Huddacs* György a III., *Némethy* Sámuel a VI., *Bajkó* János az V., *Pintér* Sándor a III., *Elekes* Mihály az I., *Nagy* György a VI., *Iucze* Gábor, *Kovács* Mátyás, *Dékány* Benedek, és *Boros* Károly a III., *Szűcs* Tivadar az I., *Benedek* Filöp, *Sas* Ignác és *Vlád* Szilárd a VII., *Sebestyén* Sándor a III., *Simon* Lajos a VIII., *Kerekes* Sándor a II., *Horváth* Mihály a VIII., *Stolcz* József és *P. Tóth* Imre a III., *Krisztel* György az I., *Füzi* András a VII., *Kiss* József II. a VI., *Kénesi* Gergely és *Bende* Lajos a VII., *Beniczki* Ferencz a III., *Mihály* István, *Miklós* Antal, *Horváth* Vince a VII., *Bertalan* Sándor az I., *Kósza* József a VII., *Gömöri* Mátyás a III., *Zambó* Pál, *Szabó* Károna, *Katona* László, *Szalay* I. Sándor az V., *Durkó* Gábor a II., *Szakonyi* Dániel, *Palkó* János a VI., *Szabó* Áron az I., *Szurgyi* Ferencz a III., *Lőrincz* István az I., *Bajka* Sándor a VII., *Baranyi* András, *Zillich* Pál a III., *Nagy* I. Ferencz a VI., *Illyés* István a II., *Szalay* István az I., *Nagy* János a IV., *Mahr* Károly az V., *Sinkó* János a IV., *Éliás* Ferencz *Horváth* Ferencz I., *Stadler* József az V., *Bogdán* István a II., *Ferencz* András az I., *Kiss* József, *Röszer* Ede a II., *Jeromos* Ignác az I., *Csicsay* János a

III., *Koncság* János az I., *Kovács* György a II., *Filak* Ferencz a VI., *Báthori* János, *Balázs* Sándor a II., *Lőrincz* István a VII., *Polgár* Lőrincz a III., *Némethy* Sándor, *Szabó* Ferencz a VIII., *Lázár* Kálmán a III., *Dömölki* János az V., *Schnobel* István, *Pintér* Pál a VI., *Kacsó* János a VII., *Vida* Albert, *Simon* András az I., *Szenthereszty* György a III., *Rác*: Károly, *Vajda* Gyula, *Oláh* József a III., *Kiss* Lajos a VIII., *Kalma* János az V. és *Gáspár* János a II. számú csendőrkerület állományába tartozó járásörmesterjelölt cz. őrmesterek; továbbá

Szöllősy Imre a VIII., *Ehleiter* Ferencz a II., *Kolozsváry* István a III. és *Kovács* Ferencz III. az I. számú csendőrkerület állományába tartozó törzsörmesterjelölt czimzetes őrmesterek, valóságos őrmesterekké;

a m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: 1907. június hó 9-ével:

Pálffy Imre őrsvezető, czimzetes őrmesterré;
a m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által, az öt évi tényleges szolgálat után:

1907. június hó 24-ével:
Ignáth Márton csendőr, csendőr czimzetes őrsvezetővé.

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

a m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság állományában:

Balog József cz. őrmester 1906. évi október 1-vel, *Pakulár* János őrsvezető 1907. évi márcz. 1-vel, *Rusznák* András őrsv. 1907. évi április 1-vel, *Ádám* József cz. őrmester 1907. évi február 28-val *Mayer* János cz. őrmester 1907. évi február 28-val a II. osztályu;

a m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság állományában:

Gombás Károly járásörmester, 1907. máj. 5-vel, és *Nagy* Dávid őrsv. cz. őrmester, 1907. febr. 19-vel az I. osztályu;

Balázs Mátyás törzsörmester, 1906. okt. 2-vel, *Borbély* Menyhért őrsv. cz. őrmester, 1907. május 9-vel, *Szandner* Nándor őrsv. 1907. jan. 3-vel, *Szabó* Mihály csendőr cz. őrsv. 1907. apr. 18-ával, *Józsa* István őrsv. cz. őrmester, 1905. okt. 2-vel, *Vajda* Győző Mihály őrsv. cz. őrmester, 1906. aug. 17-vel, *Bretán* László őrsv. cz. őrmester, 1907. apr. 11-vel, *Weisz* Mátyás őrsv. 1906. febr. 5-vel, *Jakabovics* Ábrahám őrsv. 1906. máj. 3-vel, *Kimpán* György csendőr cz. őrsv. 1905. jul. 15-vel, *Steiner* Ottó őrsv. cz. őrmester, 1907. apr. 25-vel, *Palóczy* Mihály őrmester 1907. apr. 29-vel, *Kázmér* Ferencz őrsv. cz. őrmester 1907. apr. 16-vel, *Kohut* László őrsv. 1907. apr. 14-vel, *Tóth* Daniel őrsv. cz. őrmester, 1907. febr. 8-vel, *Fehér* Márton őrsv. cz. őrmester, 1907. febr. 29-vel, *Molnár* Sámuel őrsv. cz. őrmester, 1907. apr. 10-vel, *Bimba* András cz. őrsvezető 1906. nov. 28-vel, *Zahoránszki* Péter őrsv. 1906. jul. 8-vel, *Czucz* Mór őrsv. 1906. okt. 6-vel a II. osztályu;

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Nagy Géza járásőrmester 1906. évi június hó 1-vel, *Boros Kálmán* és *Mátyás Simon* járásőrmesterek folyó évi április hó 11-vel az I. osztályu;

Nagy János II. csendőr cz. őrsvezető, 1906. május hó 19-ével, *Tölkei János* cz. őrsv. 1906. okt. hó 1-vel, *Takó Sándor* cz. őrmester, 1906. jan. hó 2-vel, *Rácz János* őrsv. 1907. jan. hó 13-val, *Szántó Áron* őrsv., 1906. okt. hó 1-vel, *Zádori János* cz. őrsv. 1907. jan. hó 16-vel, *Dancz József* csendőr cz. őrsv. 1907. márcz. hó 11-vel, *Móza László* őrmester, 1907. május hó 21-vel, *Mircsik István* őrsv., 1907. máj. hó 19-vel, *Vakarcz Károly* csendőr cz. őrsv. folyó évi márcz. hó 1-ével és *Pálfi József* aradi szárnybeli cz. őrmester, folyó évi máj. hó 20-vel, a II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

Józsa Elek, *Schusztér János*, *Szánthó Lajos*, *Szegő Lajos*, *Ivanovics Sándor*, *Valek Ignác*, *Pintér Pál*, *Németh Flórián*, *Makaria Sándor*, *Sarkadi Mihály*, *Cselle István* és *Vitkovszky Ferencz*, IV. sz. csendőrkerületbeli csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság állománybeli *Bauer Ádám* lovas csendőr cz. őrsvezető a 75/719. sz. szolgálati ló után egy darab, *Horváth József* lovas cz. őrmester a 44/928. sz. szolgálati ló után három darab és *Báthori János* lovas cz. őrmester a 88/736. sz. szolgálati ló után egy darab, továbbá a III. sz. csendőrkerület állománybeli *Lázár János* őrsvezető az 5/700 sz. szolgálati ló után egy 10—10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítették.

Törzsőrmesteri vizsga.

Kolozsváry István és *Lollok Rezső*, III. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmesterek a törzsőrmesteri vizsgát 1907. június 2-án «jeles» eredménnyel letették.

Névváltoztatás.

A m. kir. belügyminiszter 1907. évi május hó 19-én kelt 40715/VI-a számú engedélye alapján, *Kónács Mihály*, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr vezetéknévét «*Kővári*»-ra változtatta.

Házasságra lépett:

Moldvai Mihály, I. sz. csendőrkerületbeli törzsőrmester *Kónya Annával*, 1907. június hó 4-én, *Mikfalván*;

Fejes István, III. sz. csendőrkerületbeli járásőrmester *Pampuk Etelkával*, 1907. május hó 28-án, *Ózdon*;

Bretán László, IV. sz. csendőrkerületbeli őrmester *Moldován Ilonával*, 1907. májushó 26-án, *Tiszabecsen*;

Tóth Dániel, IV. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester *Sóos Juliannával*, 1907. május hó 8-án, *Felsőjárdon*; végül

Kocza Mihály, VIII. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester *Szentpály Erzsébettel*, 1907. május 17-én, *Borzikán*.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a magyarcsékei kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nagyváradi törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 18-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a lugosi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a lugosi kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 21-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a perecsenyi szolgabírói hivatalnál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 160 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Ung vármegye alispánjához 1907. évi július hó 25-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a soproni m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. A sokszorításban (lithographia) való teljes jártasság. Kérvények a soproni m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1907. évi július hó 31-ig.

Egy sóhordári állás a fehértemplomi, esetleg áthelemezés folytán más kir. sóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Ruhailletmény 60 korona. Természeti lakás, 44 kg. sójárandóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a temesvári m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1907. évi augusztus hó 6-ig.

Egy gépész állás a kolozsvári tudományegyetem közegészségügyi intézetnél. Fizetés pótlékkal 940 kor. Természeti lakás. Ruhailletmény 100 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kolozsvári tudományegyetem rektori hivatalához 1907. évi július hó 27-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a nagymartoni járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a soproni törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 18-ig.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél 700 korona fizetéssel, 150—300 korona lakpénzzel javadalmazott

I. szolgai állások, és pedig:

1. egy hivatalsszolgai állás és 540 korona fizetéssel és 150—300 korona lakpénzzel javadalmazott

2. 10 pályadíri állás.

Valamennyi állással természetbeni egyenruházattal.

A pályaoári állás a végleges kinevezés elnyeréséig 1 korona 60 fillér napibérrel van javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. A pályaoári állásoknál hat havi próbaszolgálat. Ezenkívül a pályaoárban tartásának s a pályaoári utasításnak ismerete.

II. altiszti állások, és pedig:

1. 2 pályafelügyező-gyakornoki,
2. 3 állomásfelügyező-gyakornoki,
3. 2 rakfelügyező-gyakornoki.

Fizetés 1040 korona. Lakpénz 150—300 korona. Természetbeni egyenruházat. A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyező-gyakornoki állások 2 korona 40 fillér, az állomásfelügyező- és rakfelügyező-gyakornoki állások pedig 2 korona napibérrel vannak javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vasuti altiszti képesítő vizsga. Hat havi — az állomásfelügyezői álláshoz pedig egy évi — próbaszolgálat. Ezeken kívül:

ad 1. megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyezői vizsga;

ad 2. távirtdai, forgalmi és kereskedelmi vizsga s felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra;

ad 3. kereskedelmi vizsga.

Kérvények a m. kir. államasutak kolozsvári üzletvezetőségéhez 1907. évi július hó 14-ig.

A m. kir. államasutak miskolci üzletvezetőségénél 700 korona fizetéssel, 150—300 korona lakpénzzel javadalmazott

I. szolgai állások és pedig:

1. egy hivatalsszolgai,
2. három állomásnálházi,
3. négy váltóőri,
4. hat pályaoári.

Valamennyi állással természetbeni egyenruházat.

Az állomásnálházi s a váltó- és pályaoári állások a végleges kinevezés elnyeréséig 1 korona 60 fillér napibérrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. A hivatalsszolgai állás kivételével hat havi próbaszolgálat. Ezenkívül:

ad 2. a vasuti személy- és közbiztonsági szabályzat ismerete;

ad 3. a váltóőri szolgálatra vonatkozó utasítások ismerete;

ad 4. a pályaoárban tartásának s a pályaoári utasításnak ismerete.

II. altiszti állások és pedig:

1. három pályafelügyezői,
2. két állomásfelügyezői,
3. két rakfelügyezői.

Fizetés 1040 korona. Lakpénz 150—300 korona. Természetbeni egyenruházat. A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyezői állás 2 korona 40 fillér, az állomás- s rakfelügyezői állás pedig 2 korona napibérrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vasuti altiszti képesítő vizsga. Hat havi — az állomásfelügyezői álláshoz pedig egy évi — próbaszolgálat. Ezeken kívül:

ad 1. megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyezői vizsga;

ad 2. távirtdai, forgalmi és kereskedelmi vizsga s felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra;

ad 3. kereskedelmi vizsga;

A katonaságtól közvetlenül, a szolgálat folytonosságának megszaktatása nélkül a vasuti szolgálatba átlépő katonai altiszteknél véglegesítésük alkalmával, a katonai szolgálatban töltött idő az alapszabályszerű utánfizetés havi részletekben leendő befizetése mellett, nyugdíjgosisító idejükbe beszámíttatik. Kérvények a m. kir. államasutak miskolci üzletvezetőségéhez 1907. évi augusztus hó 1-ig.

Egy irnoki állás a nagymihályi kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban, tót nyelv bírása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a sátoraljanj helyi kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 22-ig.

Egy irnoki állás a szombolyai kir. járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban, német, szerb, esetleg román nyelv ismerete. Három havi próbaszolgálat. Kezelési teendőkben való jártasságot tanusító bírósági bizonyítvány. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagyikindai kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 24-ig.

Egy irnoki állás Liptó vármegyéjénél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Törvényszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények Liptó vármegye főispánjához czimezve, Liptó vármegye alispánjához 1907. évi július hó 30-ig.

Egy szolgai állás a kolozsvári tudományegyetemen. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Műasztalos vagy mülakatos iparban való jártasság előnyt nyújt. Egy évi próbaidő. Kérvények a kolozsvári egyetem rektori hivatalához 1907. évi július hó 27-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a malaczkai járásbírósnágnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a pozsonyi törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 28-ig.

Egy szolgai állás a kolozsvári tudományegyetemen. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Műasztalos vagy mülakatos iparban való jártasság előnyt nyújt. Egy évi próbaidő. Kérvények a kolozsvári egyetem rektori hivatalához 1907. évi július hó 27-ig.